

Amer Tikveša

IZDAVAČ**buybook**

Radićeva 4, Sarajevo
Tel: + 387 33 550-495
Fax: + 387 33 550-496
redakcija@buybook.ba
www.buybook.ba

buybook

Turinina 7, Zagreb
Tel: + 385 98 232-813
buybook-zg@hotmail.com

ZA IZDAVAČA

Goran Samardžić
Damir Uzunović
Lada Jurković

Taksi priče, Amer Tikveša
Copyright © Amer Tikveša, 2017.
© za bh. izdanje Buybook, 2017.
Sva prava pridržana. Nijedan dio ove knjige ne smije se reproducirati u bilo
kojem obliku bez prethodnog dopuštenja izdavača.

UREDNIKA

Kristina Ljevak

LEKTURA I KOREKTURA

Nina Tikveša

LAYOUT

Boriša Gavrilović

DIZAJN NASLOVNICE

Aleksandra Nina Knežević

ŠTAMPA

Dobra knjiga, Sarajevo

Amer Tikveša

TAKSI PRIČE



Sarajevo / Zagreb, 2017.

Čekajući GRAS

Kad ne radi gradski saobraćaj, u Sarajevu svak koristi auto za gradsku vožnju. Ja, koji nemam auto, koristim taksi. Tad je u taksiju posebno zanimljivo. Voziš se dugo i sporo za iste pare kao i kad stigneš brzo. Još ako si u srednjoj traci, tad se osjećaš kao ušuškan ja-stucima među autima koji stoje u trakama paralelno s tvojom. A tek kad kiša pada... Naravno, sve pod uslovom da ne žuriš, da je na radiju dobra muzika ili da je taksista zanimljiv.

– Narod uzima taksi kad je špica, a tad je gužva. S Marijin Dvora do Pofalića vozim sat vremena kad ne radi GRAS. Vožnja izade četiri marke. Ja ne zaradim, mušterija izgubi i vrijeme i pare. A ne možeš da nekog ne povezeš kad traži i kad si slobodan. To je isto ko da ti uđe mušterija u prodavnicu i traži kutiju cigara. Cigare su skupe, nisu zdrave, ali nije tvoje da mu to pričaš, moraš mu ih prodat pa taman da će crći čim prvu zapali, je li tako?

– Jest.

– S tim što taksi opet nije toliko opasan ko cigare. Ali džaba, onaj što prodaje cigare, on nešto i zaradi, ja ništa. Zato treba uvesti taksimetar koji kuca cijenu po potrošenom benzinu, a ne po kilometru. Kilometar ove koč-kreni vožnje nije isto ko kad voziš nesmetano. Ja troduplo više benzina potrošim ovako. Ili barem kad ne radi GRAS da nam oni uplate neku svotu jer radimo dio njihovog posla. Nešto se tu mora uradit, šta ti misliš?

– Da sam taksista, ostao bih kući kad ne radi GRAS.

– Nije to rješenje. Trebo bi onda svak ostat kući. Ne može život stat kad ne radi GRAS. Eto, što ti nisi osto kući?

– Morao sam na posao, šef ne da slobodan dan kad ne radi GRAS.

– Pa ni meni ne da šef...

– Ko je tebi šef, ti si samostalni taksist.

– Žena i djeca, treba to nahranit.

– Ali nećeš ih nahraniti, jer ne radi GRAS i jer se vučeš ko puž zbog saobraćajne gužve i više benzina potrošiš nego što uslugu naplatiš.

– Jest, ali se nadaš da će GRAS proradit, a šta ako tad nisi na ulici? A i da ne proradi, uvijek kontaš da znaš bolje od drugih gdje ćeš se provući da nema gužve. Zajebeš se, ali se uvijek nadaš. Nada zadnja umire, paša moj.

Nevladin sektor

Šta je komšija, nećeš u Oslobođenje? – pita me taksist. Radi na taksi štandu blizu moje adrese pa me nekoliko puta vozio na staro radno mjesto.

– Neću, prešao sam u jednu nevladinu organizaciju.

– Ih, tu ti, komšija, u tim nevladinim, ima para, ja ti s njima radim ima 15 godina. Najviše sa ženskim – žene vako, žene nako. Razvozim ih po seminarima raznim. Znam sve o dženderu, je l se tako kaže, ko kakva prodavačica iz trafike. Dok čekam da to njihovo palamuđenje završi, sjednem i ja pa slušam. Nije to skroz bezveze, mogu ti reć. Ali da se ne lažemo, pare su glavne. Bore se oni za domaćice, ma hajde!? Ne možeš se ti borit za moju majku ko ja, a oni bi u to da me ubijede. Nego ako hoćeš da zaradiš, veži se s ovim organizacijama iz Republike Srpske, to stranci vole da se mi, lafo, nešto družimo. Znaš, bio rat, mi se poklali, oni nas ko pomiruju. Daju za to para lopatom. A najbolje ti je da sve ukombinuješ. Naše žene i žene iz RS-a, ko fol da će one zajedno nešto radit, pravit džemove, naprimjer, pa mazat djeci, pa njihova djeca zajedno te džemove jedu. Slušam ja njih kad ih vozim šta oni pričaju šta je najbolje strancima prodavat. A tu ti je moja uloga jako bitna, ja sam zadužen za transport, njih vamo, nas tamo, za to me zovi, evo ti moja vizitka. Imam ja i rentakar, registrovo ga na ženu. Sad ako te finansira EU, neće da znaju za taksi, to je luksuz. Rentakar može, a skuplji od taksija, ali eto, to neka njihova stranjska

logika. Kod mene ti je najbolje što imam razne vozače. Muhanati su stranci na vozače. Kad ovi muslimani dođu, Arapi i takvi, oni često povedu žene sa sobom. Eh, sad, ne može žena s njim na poslovne sastanke, a neće vala ni cijeli dan sjedit u kući. Treba malo obić grad, a ne može pješke. Ne daju oni da je muškarci voze, Bože sačuvaj. Onda zovnu mene, ja imam bulu koja zna arapski i engleski i ima vozački. Treba ti peder vozač, naćemo i to. Kod Mense svega ima i sve štima. A čime se ta tvoja organizacija bavi?

– Građanskom hrabrošću.

– E, vidiš, za to nisam čuo. To nešto novo izmislili?

– Ma to ti je, da ti najprostije kažem, kad neko ugrozi sebe da bi pomogao drugom, a ne traži za to nikakvu korist.

Bistar taksista, odmah nađe primjer:

– To je ko, rećemo, onaj Trebinjac Srđan Aleksić?

– Eh, baš tako.

– A može li to bit neki peder, hodža, žena?

– Može.

– Te ti primjere gledaj, za takve će ti kamionima plaćat. I, kad ti god budem trebo, zovi.

– A zamisli peder hodža tranvestit?

– Tobe jarabi, šta ti na um pade, gori si od mene.

Dajem mu za vožnju 4,70 KM.

– Daj, komšija, nećemo se oko 20 feninga gledat, zaokruži prema dole.

– Eto, uštedio si mi za kiflu.

– Komšo, ko ne vidi u orahu ne vidi ni u tovaru, a dobar savjet suhog zlata vrijedi.

Razni

S radija vijesti iz Sirije.

– Izvještavanje s ratišta uvijek zvuči poznato, ko da sad čujem s radija izvještaje iz Goražda, Sarajeva, Srebrenice... – kažem taksisti.

– A vidjeće oni šta je rat i za šta su ginuli kad se završi. Kad im iz bijela svijeta dođu razni i počnu ih drilovat. Ispašće i da su džaba ratovali i da do rata nisu ni živjeli kako je propisano ljudima da žive.

Meni ono *razni* zazvuča kao neka posebna vrsta ljudi.

– Ko i nama što su došli – nastavlja taksista – pa ispade da sam cijeli život duduk bio. Slušam, baš ovako na radiju, u Libiji neki dan prvi put platili struju i vodu, hej! Prvi put! Prave ih sad primitivcima, ko biva oni ne znaju da to treba radit, a primitivci su što su na to pristali. Država im 50 godina mogla to davat džaba i sad odjednom ne može!? Tako ti ni ja nisam znao do kraja rata da čovjek ne može dobit stan nego ga mora kupit. Živiš u njemu 20 godina, dala ti ga država, ti ga održavaš, ulažeš u njega, ali džaba. Dali mi one certifikate ko platu što sam bio u ratu i ja ih uložio da otkupim stan, sad ova omladina ne može ni to. Nisam znao ni da je važno gdje ti taksimeter stoji. Sad nam uvelo da moraš imati takav i takav, ne može više stajati ovdje dole, već mora biti ugrađen u ovaj retrovizor. Znaš, ima firma koja to proizvodi i izlobirala da svi to moramo imat. Isto mjeri, isto sve, ali džaba. Nisam znao

da kurvanje ulazi u ljudska prava. Žena ti sad ima pravo reć, i ti njoj, ovo je moje tijelo i ja imam pravo radit s njim šta hoću i spavat s kim hoću. Koji sam se kurac ženio, ne znam. Primitivac bio, po njihovom.

– Baš tako?

– Ja, ja. Pričala to meni jedna što se time bavi, često je vozim. A vozam i jednu što narkomanima olakšava poso. Daju im džaba i igle i drogu da se ne zaraze korištenim iglama i da ne koriste lošu drogu da ne umru baš odma. A ja boga pitaj šta pijem i jedem. Sve otrovano. I to doskora nisam znao, da treba vodu kupovat, jer ova sa česme nije više ni za hale, a kad uđeš u EU više neće bit uzgojenog voća i povrća, već proizvedenog. Što sam cijeli život imo haman džaba, sad će mi cijenom bit nepristupačno. Evo i ovi kerovi – ugleda on usput čopor kako vijeća – ne znaju kako izać na kraj s njima, a dali im prava ko i nama. Ne možeš više od prava disat a ni ulicom kročit. Te biće azil, te im u azilu gore neg u doba šinteraja, zatvaraj azil... Kaće im ove minduše, to znači da su sterilisani, a izruguju se, boga mi, i insanu i hajvanu. E je li tebi cuko s mindušom smiješan?

– Jest.

– Tako ti ja, moj dragi, ništa nisam znao. Svemu su me naučili, fala im đe čuli i ne čuli. Majku im lopovsku svima.

– Misliš da će tako i u Siriji biti?

– I gore. Joj sad kad im dođu...

– Ovi razni?

– Ja, ovi bjelosvjetski hohštapleri. Pa kad ih počnu bombardovat ljudskim pravima. Zažalit će za granatama. Narod se prokurva, propije, drogira i dok si se okreno: gdje si bio – nigdje, šta si radio – ništa. Imaće bolesti kakve nisu ni sanjali da postoje. Već i naši neki, čujem ja ovako dok vozim ili u kafani, namjeravaju tamo ić da se opare na ublehama. Naučili od stranaca kako se lešinari. Tople vode, bijesnih glista, muda pod bubrege, navali narode, još malo pa nestalo. Majku im lopovsku svima. A onda okrivi Asada, ili u Libiji Gadafija, ili kod nas Titu. A ne bi se imali kud vozit da

Titine države nije bilo. Meni bi na fijakeru stajalo TAXI, pa diha-
điha po kaldrmi i makadamu.

Utom stigismo.

– Šta ti je ovo GARIWO?

– Tu radim.

– A šta, ako se smije znat?

– Bavimo se afirmacijom građanske hrabrosti. Kad neko učini nešto za opšte dobro ili za dobro nekog drugog, bez naknade, a ugrozi sebe ili svoje najmilije, mi ga afirmišemo, da ti najprostije kažem.

– Nemoj ti mene pogrešno shvatit, ne mislim ja da ste vi svi što se bavite ljudskim pravima ublehaši. Eto, ja bih takve, da znam za njih, na Mjesec džaba vozio. Nisam ja mislio...

– Ne sekiraj se. Daću ti ja njihove brojeve pa ih vozaj, šta misliš?

– Daj ti njima moj – i gurnu mi vizitku u ruku.